

Voto

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 16, 1989-1990, NUMMER 12, MAANDAG 11 DECEMBER 1989

Sociale Raad eist tussenkomst

Miljoenentekort bij Alma

Het gaat niet goed met de sociale sektor aan deze universiteit: de financiële problemen stapelen zich meer en meer op. De sociale sektor, met Alma, de peda's, de studentendokters en de overige universitaire diensten, is zwaar ziek. Zo kan de student binnenkort voor zijn Alma-schotel allicht weer dieper in zijn geldbeugel tassen. Op die manier beantwoordt de sociale sektor steeds minder aan zijn doelstelling, namelijk de financiële drempelverlaging of de democratisering van het onderwijs. Konkreet betekent dit dat steeds minder jongeren uit de lagere socio-professionele klassen beginnen aan universitaire studies en nog veel minder halen er de eindmeet. Dit komt voor een goed stuk omdat studeren voor hen gewoon te duur wordt. Sociale Raad, de studentenorganisatie die zich met deze problematiek bezighoudt, vindt het echter welletjes. Men is dan ook van plan om over te gaan tot actie. Hárde akte.

Al sinds oktober is de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS), het orgaan dat aan deze universiteit de sociale sektor beheert, bezig met het op punt stellen van de begroting voor 1990. Dat is een werk van lange adem. RvS moet immers het regeringsgeld voor de sociale sektor verdelen over een heel aantal geleidingen: de Alma-universiteitsrestaurants, de huisvestingsdienst met de universitaire peda's, de universitaire diensten zoals de medische en de sociale dienst, de studentenorganisatie.

Toontje

Vooral sinds de Sint-Annabesparingen van 1986 slaagt RvS er echter niet in met de weinige overgebleven middelen alle betrokken diensten zelfs maar op hetzelfde peil te houden. Voor de broodnodige uitbreiding van de sektor is er zeker geen geld meer. De laatste jaren heeft men voor het akute geldtekort wel een aantal lapmiddeljes gezocht: voortdurende prijsstijgingen in alle denkbare voorzieningen van de sociale sektor, het gebruik van een deel van de inschrijvingsgelden (die óók uit de portemonnee van de studenten komen), noem maar op. Op lange termijn doet de sociale sektor door dergelijke bedenkelijke operaties natuurlijk helemaal niet meer aan financiële drempelverlaging.

Symptomatisch voor de hele verziekte sociale sektor is de toestand van

Alma. Het lijkt wel alsof alle problemen er tegelijkertijd akutoet worden: Alma bouwt aan een nieuwe Centrale Keuken, de verschillende vestigingen moeten aan die keukens aangepast worden, er liggen een aantal personeelseisen op tafel, de tewerkstelling van jobstudenten wordt steeds duurder... Om geld voor dit alles te vinden stelde Alma-direkteur Toon Martens op de Raad van Beheer van 23 november een prijsstijging van 3,2% voor. Konkreet komt dat er op neer dat je voor je pepersteak in de toekomst 4 frank meer zou moeten betalen. Resultaat van deze politiek zou natuurlijk zijn dat de gemiddelde maaltijdprijs alweer aanzienlijk stijgt. In '81 bijvoorbeeld betaalden de studenten gemiddeld ongeveer 60 frank voor hun schotel, in '90 zal dat meer dan 90 frank worden.

Zielig

In de Raad van Bestuur van Alma zit echter ook een studentenfractie, afgevaardigd door Sociale Raad. De fractie houdt er duidelijk een andere mening op na: volgens hen kan de prijsverhoging met vier frank vermeden worden. In het verleden is het namelijk wel vaker gebeurd dat de direktie de omzetcijfers - of inkomsten - van de restaurants nogal pessimistisch inschatte, en een prijsverhoging voorstelde om het voorspelde financiële tekort op te vangen.

vervolg op p.3

Dit huis wordt de laatste tijd overrompeld door Grote Demokraten. Uw kringvertegenwoordigers hebben sinds kort het principe van de basisdemocratie ontdekt: er wordt hier geen enkele beslissing meer genomen zonder dat U daar eerst over bent gekonsulteed. Zo wordt U binnenkort geraadpleegd over de vraag of de verslagen van de OAV's nu wel of niet op milieuvriendelijk papier gekopieerd moeten worden. En bovenal: betekent dit een wijziging van de statuten? Meer daarover op pagina 3.

Maar die Gerolf kom weer, die kon nie langer wach, die Gerolf kom weer, die volgende dag, geloof me tis waar, de volgende dag is die Gerolf weer daar. Twas lang geleden dat we dat nog eens gezongen hadden, maar verleden vrijdag had Politika zijn grijze petje opgezet, en wijlwe meerbrullen. Ho, jong, we voelden het arisch bloed weer door onze aderen stromen. Gijlwe seffens ook, op pagina 6.

Verleden week hebben we eindelijk ons maatpak, vlindersdasje en kriepende lederschoenen nog eens uit de kast kunnen halen. Een tikketje blasé, natuurlijk, maar we gaan ook maar eens per jaar naar zoiets sjiek als een computerbeurs. De hippies van het VTK waren er ook, en gelachen dat we hebben. Hun schoenen kriepeten nog meer dan de onze. Er hangt nog steeds een echo, op pagina 7.

Incest, verkrachting, kindermoord, pedofilie, vrouwenmis-handeling, ongehuwd moederschap, alcoholisme, chantage, diefstal, moord. Neen, beste lezer, dit is niet de eerste aflevering van de nieuwe familierie 's Mearstreet 5. Wij zijn na ons wekelijkske bubbelpak even in het Stuc langsgelopen. Nu ze daar niet weten wat te doen met hun geld, hebben ze besloten eksperimentele video en baanbrekend toneel te programmeren. Op pagina 4 en 5

Afgifte Leuven X (weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

SINT - Een hartverscheurend moment voor al wie het mocht meemaken. Loko schreef weer geschiedenis. Of denken ze dat maar? Een kat in de zak op pagina drie. (Foto Koen Hendrickx)

Staten-Generaal van de Wetenschap

Politici hebben geen zonnebloemkompleks

Als alles naar wens verloopt, heeft het wetenschapsbeleid in België sinds verleden zaterdag definitief een nieuwe koers ingeslagen. Gedaan met het beknibbelen op geld, het gebrek aan visie van de opeenvolgende 'beleids' verantwoordelijken, de wereldvreemde geleerde. Tenminste, dat hoopt Focus Research, een vereniging van jonge wetenschappers, die zaterdag in Brussel de eerste 'Staten-Generaal van het

Wetenschappelijk Onderzoek' organiserende. Maar of de politici dat begrepen hebben, is nog de vraag.

De Staten-Generaal moet in België een maatschappelijk debat op gang brengen over de problemen van de wetenschap en het wetenschapsbeleid. Focus Research wil de beslissingen over wetenschapsbeleid niet langer enkel aan de politici overlaten. Ook de wetenschappers zelf en het grote publiek moeten inspraak krijgen.

Met die boodschap heeft men in elk geval de wetenschappers weten te bereiken. Tussen de 700 en 800 Belgische vorsers waren zaterdag naar het Kongrespaleis afgezakt. Van de 11 ministers en staatssecretarissen die in België een poging doen om enige inhoud te geven aan het wetenschapsbeleid waren Schiltz, Coens, Chevalier, Liénard en Yliefik komen opdagen.

Het grote publiek bereiken is natuurlijk een andere zaak. De organisatoren van de Staten-Generaal beseffen dat zelf ook. In de loop van het afgelopen jaar hebben zij in eksperientiecommissies niet enkel gediskussieerd over het tekort aan geld en visie in het beleid, ook de ivoren torenmentaliteit van heel wat wetenschappers is onder de loep genomen. Het skala van moeilijkheden waarmee de wetenschap op het moment worstelt, kan je namelijk ruwweg in twee groepen indelen.

Ten eerste zijn er de problemen die voortspruiten uit typisch Belgische toestanden. En wat is er Belgischer dan een konstant gebrek aan geld. De overheid besteedde dit jaar slechts 0,52% van het bruto binnenlands produkt aan onder-

zoek. Daarmee zitten we helemaal onderaan in het rijtje van de geïndustrialiseerde landen. Het gevolg is dat bijvoorbeeld de universiteiten verplicht zijn zich tot de industrie te wenden om voldoende onderzoeksmiddelen bij elkaar te schrapen. Op de Staten-Generaal was men duidelijk over die afhankelijkheid: de universiteiten moeten voldoende middelen krijgen om een hoog opleidingsnivo te garanderen en hun eigen onderzoeksprojecten uit te bouwen. Bovendien moet er komaf gemaakt worden met politiek gebonden subsidiëringen. De samenwerking met de industrie kan dan gezondere vormen aannemen dan nu het geval is. Dat de industrie die politiek volmondig beaamt, heeft geen verwording te waken. Goed opgeleide vorsers en ruim gespijsd fundamenteel onderzoek bevorderen op termijn ook de industriële aktiviteit.

Straat

Van de overheid worden zo snel mogelijk nog initiatieven op andere gebieden verwacht. Sinds 1958 zijn er al plannen om de wetenschappers een statuut te geven, maar daarvan is nog altijd niets in huis gekomen. Die situatie treft vooral de jonge onderzoekers. Na hun doktoraat staan ze terug op straat. Het statuut dat wordt voorgesteld, moet de werksituatie van de jonge vorsers verbeteren door de onderwijs- en onderzoekstaken binnen zijn departement beter te verdelen. Tegelijk moet de mobiliteit tussen de universiteiten onderling, en tussen de universiteit en de industrie verbeterd worden.

Een stimulerend overheidsbeleid kan natuurlijk alleen maar wanneer er einde-

vervolg op p.2

AKTIE FAMILIE TEL -
De Koerdische Familie Tel is nog steeds ondergedoken. Zij zijn immers politieke vluchtelingen, maar hun aanvraag tot asiel werd afgewezen door minister van Justitie Wathelot. Om hen repatriëring naar Turkije te verhinderen, heeft het 'Komitee Familie Tel' verschillende aktes ondernomen. Zo was er vorige week woensdag een leutige betoging met een kleine tweehonderd deelnemers. Ondertussen heeft men al zeven keer gehongerstaakt. Dat akIEWerk begint blijkbaar te renderen.

Op het SP-kongres zijn de Tels ter sprake gekomen, en Vandenbroucke pleitte in De Morgen om een oplossing voor hen te bekomen. Ook uit Justitie werd er gemeld dat er "eventueel iets mogelijk zou zijn." Het begint tijd te worden: de toestand wordt voor alle Tels onhoudbaar. Bovendien zijn twee van de broers van Turko, de vrouw, onlangs in Turkije vermoord. Maar ja, dat is natuurlijk een economische maatregel geweest. Want de Tels zijn géén politieke vluchtelingen. Zegt Justitie.

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studietoer en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met $\pm 1,5$ getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Devroe

Tot mijn verbazing zag ik me in de lezersbrief van Hans Devroe (Veto van 4 december) ten onrechte vermeld als bestuurslid van de Universitaire Werkgroep Literatuur. Zoals hij zeer goed weet (!), heb ik al geruime tijd geen enkele band meer met UWL. Naar aanleiding van zijn mysterieuze mededeling kan ik Hans Devroe slechts één advies geven: hij moet zijn Druivelaar hoogst dringend snoeien (al ben ik er zeker van dat er op dit moment slechts 27 blaadjes op hangen).

V. Hoorens

Papier

Je staat er eigenlijk niet bij stil: elke dag gebruik je een massa smetteloos wit papier voor kussens, notities, reclamefolders, fotocopies,...

Papier maak je van hout, en voor dat hout zijn bomen nodig. Het is een spijtige zaak dat ons papierverbruik voortdurend toeneemt. Dus vraagt de papierindustrie steeds meer bomen en moeten andermaal waardevolle natuurgebieden verder ingepalmd worden om kunstmatige naaldbossen aan te planten die ecologisch veel armer zijn en de grond danig verzuren.

Jij kan echter meehelpen om deze evolutie te remmen: het gaat erom je papier bewuster te gebruiken. Waarom het niet met minder papier stellen, je oud

papier bijhouden voor recyclage en daarbij ook zoveel mogelijk recyclagepapier gebruiken?

Daarom tellen wij het volgende voor: *copiëren op recyclagepapier*. De volgende keer dat je jouw favoriete copiewinkel binnenstapt, vraag je naar kringlooppapier. De kans is één op drie dat je een positief antwoord krijgt. Waarom recyclagepapier? Het is milieuvriendelijk want voor de productie zijn er geen bomen nodig, het water- en energieverbruik ligt veel lager dan dat voor wit papier en daarbij verkleinen onze afvalbergen. Bovendien betaal je voor copys op recyclagepapier nagenoeg dezelfde prijs als voor copys op het witte papier. Waar wacht je nog op om jouw steentje bij te dragen voor ons milieu?

Deze week verspreidt Agalev-studenten een folder waarop de adressen van copywinkels die op kringlooppapier kopiëren vermeld staan.

Voor Agalev-studenten Leuven
Filip Schepens

Wetenschap is een kostelijke grap. Maar dat wist u al lang.

Staten-korporaal

← vervolg van p.1

Maar zelfs als de overheid haar taak naar behoren vervult, is er nog een groep problemen waarmee afgekeurd moet worden. Het lijkt wel een inherent kenmerk geworden van de wetenschapsbeoefening in het algemeen dat de niet-ingewijden in de verste verte geen idee hebben waarover de specialisten praten. De wetenschap is overigens niet alleen vervreemd van het grote publiek. Ook vorsers uit verschillende disciplines weten meestal geen snars van het onderzoeksgebied van collega's. Zaterdag werd niet ontkend dat de verant-

woordelijkheid daarvoor voor een belangrijk deel bij de wetenschappers zelf ligt.

Wetenschappers zijn een aparte sociale groep, dikwijls opgesloten in hun eigen onderzoekje. Ze slagen er bovendien niet in om hun bevindingen communicabel te maken. Daardoor leiden ze dikwijls aan een *Zonnebloemkompleks*, zoals Serge Jaumain, hoofdredacteur van het tijdschrift Focus Research, het uitdrukte: ze gaan ervan uit dat ze niets met maatschappelijke ontwikkelingen te maken hebben, dat hun wetenschap waardevrij is. Vooral in de eksakte en de biomedische wetenschappen is de onderzoeksetiek lange tijd geweest: "Bedrijf geen sociale etiket." Tot wat dat kan leiden, is duidelijk geworden tijdens de twee wereldoorlogen.

Vanuit die visie op de mogelijke gevolgen van een wetenschappelijk isolement wordt er dringend gepleit voor een herwaardering van de humane wetenschappen. Niet dat die nu zoveel dichter bij het publiek zouden staan, want ook in pakweg de linguïstiek, de psychologie of de sociologie wordt er met zeer 'eksakte' methodes gewerkt, die onbegrijpbaar zijn voor de leken. Wel was men het erover eens dat de humane wetenschappen voor de zelfreflectie van de maatschappij essentieel zijn. Een maatschappij die zichzelf niet meer bevraagt, glijdt af naar het nivo van de semi-ontwikkeling, zoals één van de sprekers het stelde. Vandaar ook het belang dat gehecht wordt aan het interdisciplinair onderzoek. Alleen dat kan leiden tot maatschappelijk gewenste resultaten. De overheid heeft de plicht om die ontwikkeling te stimuleren.

Er zijn enkele interessante voorstellen gedaan om de informatiedoorstroming van wetenschapper naar publiek vlotter te laten lopen. Zo zou men graag zien dat er een wet wordt gestemd die van alle toegekende middelen een percentage reserveert voor de verspreiding van de bekomen kennis. Verder werd er sterk de nadruk gelegd op een polyvalentere vorming tijdens de derde cyclus. Alleen dat kan verhinderen dat de onderzoeker een vakidoot wordt die alle banden met de realiteit verliest.

Mouwen

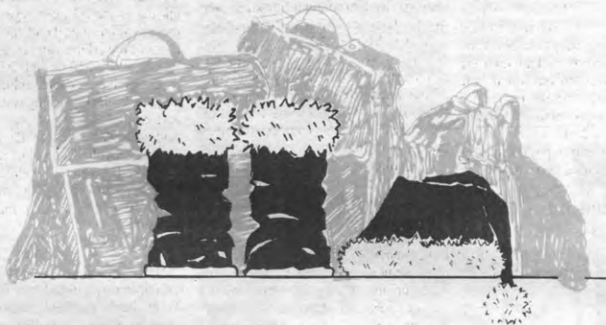
Ook het wetenschapsonderwijs in het middelbaar onderwijs kwam ter sprake. Het is namelijk belangrijk dat de maatschappij een controle blijft uitoefenen op de wetenschappers. Dat kan enkel wanneer het grote publiek voldoende kennis heeft van wat er gaande is in de wetenschapswereld. En daarvoor heeft de bevolking een minimum aan wetenschappelijke kennis nodig. "Alleen dan zal het grote publiek in staat zijn deel te nemen aan het democratische debat over de sociale gevolgen van de wetenschappelijke en technische ontwikkelingen," staat er in de voorlopige samenvattingen van de expertscommissies. Of zoiets in praktijk realiseerbaar is, is een ander paar mouwen.

Wat de aanwezigheid politici van dat alles dachten? Politici denken natuurlijk in de eerste plaats aan zichzelf. Niemand kon het nalaten regelmatig eens te verwijzen naar zijn gulle giften voor wetenschappelijk onderzoek. Op nog een ander punt kwamen ze overeen: hoewel de gedeeltelijke federalisering van wetenschapsbeleid nog maar net een feit is, pleitte iedereen voor samenwerking over de grenzen van de gemeenschappen heen. Schiltz: "Een geïntegreerd onderzoeksprogramma kan niet opgesplitst worden volgens die grenzen. Samenwerking en overleg zijn dan ook de sleutelwoorden om een federaal onderzoeksbeleid te voeren."

Toch was er blijkbaar iets misgelopen op dat nivo. Zoals aangekondigd kwam Yvan Ylief, minister van Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek van de Franse Gemeenschap, met een plan aandragen om het statuut van de Waalse wetenschappers te regelen. Staatssecretaris Pierre Chevalier, die van het voornemen van Ylief ook wel op de hoogte geweest zal zijn, had net daarvoor echter zeer nadrukkelijk gepleit voor een nationale regeling. Ylief kan natuurlijk niet nalaten verschillende keren ironisch naar Chevalier te verwijzen. Het politiek gebakkele was al begonnen, nog voor de Staten-Generaal goed en wel geëindigd was.

Erik Paredis

de kerstman winkelt verstandig

TIENSESTRAAT 129, 134-138 3000 LEUVEN

Kolofon

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 16
nr. 12
11 december '89

Ver. uitg. **Walter Pauli**,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: **Johan Reyniers**
Redaktiesekretaris: **Walter Pauli**
Redactie:

Koen Hendrickx, Luc Janssens,
Erik Paredis, Jan Van der Linden,
Tine Van Heesvelde, Stef Wauters
Doka: **Geert Borgers,**
Marie-Christine Rondou
Tekeningen: **Arnulph**
Lay-out en vormgeving:

Donatienne Brasseur,
Monique Claes, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Marsel Lauwers,
Erik Paredis, Walter Pauli, Johan
Reyniers, Jan Van der Linden,
Tine Van Heesvelde, Stef Wauters

Medewerkers:
Donatienne Brasseur, Lut De Boel,
Kris Hendrickx, Ronny Tielen,
Els Van de Perre, Peter Vosch
Eindredactie:
Walter Pauli

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij **Rotatyp Brussel**
Oplage **10.000** eksemplaren
ISSN-nummer **0773-5162**

Abonnementen
Studenten: **250,-**; niet-studenten:
300,-; steun vanaf **600,-**; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

Rest and Remember door Studio's Onafhankelijk Toneel

"Schilder mijn portret alsof ik een landschap ben"

Vorig jaar brachten de Studio's Onafhankelijk Toneel *On Wings of Art* in de museumbeewaarsplaats van de NMBS. Twee beeldende kunstenaars gingen op zoek naar de aard en grenzen van hun kunst. Vorige week waren ze opnieuw te gast in het Stuc met hun nieuwste produktie, *Rest and Remember*, geschreven door Gerrit Timmers en in een regie van Mirjam Koen. Ook hier diende beeldende kunst, en meer bepaald de landschapstekeningen van Jacobien de Rooij, als uitgangspunt. Het werd een stuk over liefde en vriendschap en over man-vrouwverhoudingen, maar het was ook een stuk over amoraliteit en agressieve seksualiteit. Incest, pedofilie, verkrachting, vrouwenmishandeling, ongehuwd moederschap, alcoholisme, chantage, diefstal en uiteindelijk moord waren schering en inslag. De produktie boeide soms door stukjes spits dialoge, maar de veel te overlade problematiek deed aan geloofwaardigheid inboeten.

Vijf van haar schilderijen, die geïnspireerd zijn op het woeste Schotse landschap, beheersen achtereenvolgens het decor en fungeren als rode draad doorheen het verhaal. Ze zijn getiteld *Rest and Remember*, *St-Palais Sur Mer*, *Hoveniersbrug*, *Het Paradijs* en *De Muur*. 'Rest and Remember' is 'een spreuk met de kracht van een bezwering, die ze op de rug van een bank langs één van haar wandelpaden vond'.

'Rest and Remember' was ook het advies dat Liza Inderman (Marlies Heuer) kreeg van haar therapeut: zich terugtrekken in een prachtige omgeving om daar door te schilderen haar gedachten te ordenen. Liza werd als kind verkracht door haar vader. Nu leeft ze samen met haar broer Martin, met wie ze eveneens een verhouding heeft. In een bubbelbad ontmoet ze Vera (Joke Tsalsma). Ze worden vriendinnen en vertellen elkaar hun geheimen. Vera wordt mishandeld door haar man Ray Stroom (Gerrit Timmers). Hij is een zonnigheid die ervan houdt schilderijen te stelen. Bij zijn diefstallen wordt hij vaak vergezeld door zijn broer Benny (Wieger Woudsma). Deze heeft een

verhouding met Daze (Amy Gale), die een langdoet beoogt. Vriend of kennis van iedereen is een zekere Jean-Marie Medecin (Tom Luterkin). Dan is er ook de fotograaf (Paul Van Laak) en de jogster (Dette Glashouwer), twee personages die het hele verhaal doorkruisen, maar pas op het einde functioneel worden. De jogster is een jonge vrouw die door haar fysieke kracht de natuur en ook de drift van de man uitdaagt. De fotograaf probeert de perfectie van de steen te kontrasteren met de tekortkomingen van het lichaam. Als model gebruikt hij het meisje in de meest bizarre houdingen en met de meest bizarre attributen.

Kruispunt

De onvoorstelbaar complexe plot is voornamelijk gebaseerd op de vaststelling dat de moderne mens, die het contact met de natuur verloor, is, zich in een ongekende omgeving gaat overgeven aan drift, seksuele uitspattingen en frustraties. In dit landschap hebben vrouwen een afschuw van mannen "die

zich als dieren tussen je benen willen dringen". Mannen worden geobsedeerd om "voor altijd de afdruf van je hand achter te laten in een bil, een dij". De mannelijke drift en de vrouwelijke neurose worden het meest extreem uitgebeeld in de figuren van Ray en Liza.

Over het hele stuk hangt ook een sfeer van voyeurisme, van kijken en bekeken worden. Bij het binnenkomen wordt het publiek geobserveerd door de acteurs.

Tijdens elke scène is er iemand die, vanachter een houten wand of van opzij, de anderen gadeslaagt, bespioneert. Gesprekken worden afgeluisterd, brieven onderschept. De fotograaf, die telkens opnieuw onverwachts opdrukt, legt enkele compromitterende scènes vast.

Sneuelen

Het stuk is opgebouwd uit talrijke korte tafereltes die elkaar in razendsnel tempo opvolgen. Elke confrontatie zorgt voor nieuwe konfliktituaties. De kijker wordt overspoeld en verdrinkt haast in de veelheid van gegevens. Soms wordt deze snelle opeenvolging van flitsende scènes wel onderbroken en geretardeerd door het vertellen van wat niet uitgebeeld kan worden op de scène, van wat 'te hard en onbegrijpbaar' zou zijn. De acteurs leveren in een terzijde naar het publiek ironische commentaar op theaterkonventies en op de problematiek van het stuk. Hierdoor wordt de zwaarwichtigheid gerelativeerd en gemilderd. Dergelijke passages waren echter te weinig

aanzeggig. Een te grote overladenheid is ook terug te vinden in de opbouw van het decor: talloze, niet altijd even functionele attributen worden voortdurend aan- en weggesleept.

Tenslotte is ook de tekst zelf te barok om drie uur lang de volle concentratie van de toeschouwer te eisen. Het publiek raakte meer dan vermoeid.

Els Van de Perre

AGENDA & AD VALVAS

ten laatste op vrijdag-avond tot 22.00 u

Wie gaat het verzoeken als het om geschenken gaat

Artisanaat van koopcraties:

- gebruiksvoorwerpen in riet en rotan uit de Filipijnen
- siervorwerpen uit India
- tafellakens, handdoeken en washandjes uit India
- siervorwerpen uit Uruguay

OXFAM-WERELDWINKEL
LEUVEN
Tienestraat 140

bewegende fotografie maakt. Ze gebruikt het beeld om het beeld, en niet om de betekenis ervan.

Fotogrammen

De beste film volgens de programmator is die van Martin Arnold, de psychofoon uit de groep. Door middel van herhaling, terugspeling, slow-motion en stilstand van het beeld, bewerkt hij een 18 seconden lang stuk uit een Amerikaanse film van de jaren vijftig. *Pièce Touchée* is het produkt van zeer veel en uiterst minutieuze arbeid. Het is namelijk niet zo dat men bij film zoals bij video met de snelheid van de film kan spelen. Om een stilstand beeld te krijgen van één seconde moet men het beeld 18 keer opnieuw fotograferen en dan zeer zorgvuldig deze nieuwe fotogrammen aan elkaar plakken. Arnold heeft tijdens zijn anderhalf jaar van intensieve arbeid zowat 148.000 fotogrammen gemaakt en verwerkt.

Een typisch probleem bij de bespreking van het genre is de verwoording van wat je denkt gezien te hebben. De normen binnen het filmgenre passen niet binnen onze bekende definities. Er wordt geëksperimenteerd met het materiaal, met de vorm en met de ikonografie van de traditionele film. Hoe legt men dan aan een ander uit wat men gezien heeft? Want hier gaat het uiteindelijk om: wat men er zelf uit gehaald heeft. Uitleg is dan slechts een persoonlijke interpretatie van een nog persoonlijkere produkt. Het verwerken van deze films is voor de toeschouwer bijgevolg een uitputtende bezigheid.

Om het vermoeide publiek van de vorige keer wat gerust te stellen: ditmaal zijn er minder films en ze zijn korter, zodat de toeschouwers die niet over de noodzakelijke basiskennis beschikken om een wat langere experimentele film volledig te vatten en interessant te vinden, toch aan hun trekken komen. Daarmee blijft de experimentele film een soort van eenvoudige, één naar je heel wat geduld voor nodig hebt, maar waar je dan ook met veel voldoening van weggaat. De komende maanden krijg je wel de gelegenheid om nog wat te oefenen in het kijken. Na Frankrijk en Oostenrijk komt volgende maand Groot-Brittannië aan bod. Omdat het aanbod vanuit de Verenigde Staten zo groot is, zullen aan de Amerikaanse experimentele film drie sessies besteed worden. Als laatste zal Joegoslavië aan bod komen. Op die voorstelling zal de enige filmer die besproken wordt zelf zijn films komen presenteren.

Donatienne Brasseur

Avantgarde-film uit Oostenrijk

Porno, geweld en voyeurisme

Stel dat je iets wilt doen met beelden en geluid, maar zonder verhaal, zonder plot. Het resultaat van je werk kan niet ingedeeld worden bij speelfilms of bij documentaire films. Nu is daar gelukkig een speciale naam voor: experimentele film of, zoals de Oostenrijkers zeggen, Avantgarde-film. Deze films verdienen meestal de naam kunst. Soms zijn ze ook erg verdienstelijk en bieden ze een welkome afwisseling op de doordeeweekse populaire film, die zelden van erg veel inspiratie getuigt. Het Stuc vertoont de komende maanden een hele reeks van dergelijke werken.

Vorige maand was de eerste serie al te zien. Programmator Willem de Greef toonde een selectie van recente experimentele Franse films. Zijn bedoeling is om elke maand (tot en met mei) van een bepaald land te laten zien wat er in de afgelopen tien jaar op het gebied van de experimentele film gebeurd is. Door elk land apart te behandelen wil hij de verschillende ontwikkelingen tonen die dit genre heeft doorgemaakt.

Wansmakelijk

Als men de Oostenrijkse films van deze week vergelijkt met de Franse produkties van vorige week, valt meteen op dat er buiten het materiaal en de beperkingen ervan weinig gelijkenis bestaat tussen de twee. Daar waar de Fransen emotioneel zeer rustig en evenwichtig zijn, vallen de Oostenrijkers op door de schok die ze willen veroorzaken. Waar de Fransen nadenken over de stad, over de familie of over het licht, zijn de Oostenrijkers bezig met porno, geweld en voyeurisme. Wat de Oostenrijkse avantgarde-film ook doet afwijken van de Franse soortgenoot is het feit dat hij zich nog minder houdt aan de codes van de film-vertelling. Dag en nacht lopen door elkaar, het tijdsverloop wordt niet altijd in acht genomen. Ook esthetisch ontwikkelden de Oostenrijkse filma-

kers hun eigen normen. Zonder voldoende kennis van de persoonlijke achtergronden van een filmmaker, is de symboliek soms nauwelijks te ontcijferen. Lisl Ponger herhaalt in een goed voorbeeld van deze onduidelijkheid voortdurend beelden van vogels en van oosterse volkeren, zonder daarbij een hint te geven van de betekenis ervan. Dit maakt het de toeschouwer vaak moeilijk om het artistieke werk te volgen.

Een belangrijke invloed in deze films is de opleiding van de filmmakers. Peter Tscherkassy, filosoof en estetikos, brengt het voyeurisme in de aandacht. Dietmar Brehm, beeldend kunstenaar, monteerde beelden uit geweld-, horror- en porno films, op zoek misschien naar wat de toeschouwer daarin aantrekt. Alleen kijkend naar de beelden, en niet naar het belang van Brehm's experiment, zou het woord wansmakelijk zeker van toepassing zijn. Het materiaal dat hij gebruikt is, op zijn minst gezegd, nogal afstotelijk. De invloed van de opleiding is nog het duidelijkst bij fotografe Lisl Ponger, die een soort van

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1. Inhechtenisneming 2. Sterke ontroering - Nikkel 3. Samentreffen 4. Tierde - Ontkenning 5. Met identieke eigenschappen in alle richtingen 6. Oudnoors prozaverhaal - Vogel 7. Leuvense kring - Gezongen toneelspel 8. vijf klinders - Duitse stad 9. Mansnaam - Mansnaam 10. Lucht zeer uitbundig - Sterk overdreven.

Vertikaal - 1. Bekoorlijke jongeman - Onaangenaam 2. IJl - Kool 3. Kreeftdicht 4. Museum in Leningrad, kluzenaarswoning 5. Lichtekooi - Overste 6. Venetiaans schilder 7. Droogoven - Fraai terrein 8. Verkondiger 9. Ontvange - Strijdperk 10. Nationaal.

Gerolf Annemans bij Politika

"Anti-racisme is een aksioma van onverdraagzaamheid"

Politika, de kring van de studenten Sociale Wetenschappen, organiseert momenteel een reeks lunchdebatten over migrantenproblematiek. Om beurt worden de politieke partijen uitgenodigd om hun visie op dit probleem te geven. Zo komen Mieke Vogels (Agalev), Willy Kuijpers (Volkunie), Frank Vandembroucke (SP), Rik Daems (PVV) en Johan Leman (kabinetschef van Paula D'Hondt) hun respectievelijke nota's verdedigen. Naast dit rijtje 'eerbiedwaardige' politici heeft Politika ook Gerolf Annemans (Vlaams Blok) uitgenodigd. Zoals verwacht leidde zijn komst tot een kleine rel. Tijdens informele gesprekken hadden echter verschillende leden van het Koördinatiecomité (Koko) van Politika gehoopt dat Annemans op het debat zou gekraakt worden. Zoals eveneens te verwachten was, kwam hiervan niets in huis.

Het is niet evident dat sprekers van het Vlaams Blok ergens worden uitgenodigd. In Leuven is dit tot nu toe nog maar alleen gedaan door de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) of haar 'mantelorganisaties', zoals de Werkgroep Migratie. Meermalen maakte men zelfs mee dat sprekers van andere partijen (in de eerste plaats Agalev of de SP) weigerden deel te nemen aan een debat met het Vlaams Blok.

Naiviteit

Politika heeft dus als eerste 'modale' studentenvereniging het 'taboe' doorbroken. "We hebben beslist alle partijen uit te nodigen. Het Vlaams Blok hoort daar dus ook bij. Bovendien bestaat het publiek uit studenten Sociale Wetenschappen. Die zijn voldoende kritisch om het onderscheid te kunnen maken tussen demagogie en een intellectuele uitleg", aldus Politika-koördinator Sigurd Vandermeersch. Op het Koördinatiecomité (Koko) van Politika stond iedereen - op één uitzondering na - volledig achter het plan om ook het Vlaams Blok uit te nodigen: "Zeker in de migrantenweste moeten we het Vlaams Blok aan het woord laten, zij hebben per slot van rekening dit maatschappelijk debat geopend."

Dat betekent niet dat Politika helemaal geen problemen zag in de komst van het Vlaams Blok: de kans was reëel dat er een fikse rel zou komen. Daarom besliste het Koko dat alleen studenten van Sociale Wetenschappen de lunchdebatten mogen bijwonen. Deze maatregel

is natuurlijk enkel geïnspireerd door de Annemans-lezing. Rik Daems of Johan Leman kunnen er moeilijk van verdacht worden dat ze de gemeoederen hoog doen opslaan.

Haatgevoelens

Op een tegenreactie moest Politika inderdaad niet lang wachten. *Boze Pol en Sokkers* - sommigen van de Projectgroep Anti-Racisme van het MLB, maar evenveel anderen die niets met het MLB te maken hebben - vonden "dat onze kring nu toch te ver was gegaan". Initiatiefnemer Tom Vandesande: "Politika werkt in Sociale Raad mee aan het project 'Universiteit zonder Racisme'. Daarin wordt gevraagd alle racisme uit de fakulteiten te weren. Wel, de uitnodiging van Annemans staat helemaal haaks op die intentie. Bovendien getuigt het van enige naïviteit om te geloven dat honderd studenten erin zullen slagen om Annemans in een debat te vloeren. Het komt er namelijk niet op aan om gelijk te hebben, maar om gelijk te halen. Die Vlaams Bloklers hebben een geproefde strategie om in zo'n debatten haast altijd hun slag (gedeeltelijk) thuis te halen."

Baers en Van den Plas tentoongesteld

Exit kerk, keuken en kinderen

De laatste jaren gaat er steeds meer belangstelling uit naar specifieke vrouwenproblematiek: verschillende onderzoeken worden op touw gezet, en af en toe worden de resultaten naar het publiek gebracht via een tentoonstelling. Het 'Onderzoekscentrum Vrouw en Opvoeding' van de KUL organiseert in de Leuvense universiteitsbibliotheek een tentoonstelling over de Belgische feministen-van-het-eerste-uur Louise Van den Plas en Maria Baers.

Het centrum heeft als doelstelling "pedagogisch onderzoek op te zetten dat de vrouw als invalshoek neemt en dat ook dienstbaar wil zijn ten aanzien van de vrouw in de samenleving". Met de tentoonstelling wil men het engagement van twee militante feministen in de periode van 1900 tot 1936 in beeld brengen. De organisatoren willen hiermee niet alleen de aandacht vestigen op de fundamentele bijdrage van deze vrouwen in de ontluikende kristelijke feministische beweging. Zij willen ook deze vrouwen als *persoon* terug in het daglicht plaatsen. Vrouwen, hoe belangrijk ook, worden namelijk in de geschiedenisboekjes nogal eens vergeten.

DE ANDERE ANNEMANS

Gerolf Annemans hanteert tijdens zijn lezingen de beproefde Vlaams-Blok taktiek: personen en teksten kent hij niet, hij verzwijgt of negeert de scherpe kanten van het Vlaams Blok. Vorige vrijdag maakten we opnieuw hetzelfde mee. Wij geven hier twee voorbeelden uit het lunchdebat van Politika.

Annemans: *In Bredene is er een socialist burgemeester. Die heeft ooit een verkiezingspamflet uitgedeeld met 'Bredene geen negerdorp'! Is dat niet racistisch?*

Inderdaad, zo'n pamflet zouden wij ook racistisch vinden. Wat Annemans echter niet vertelde, is dat het Vlaams Blok in Geel een pamflet uitdeelde, waarin de fraaie zinsrede: "Terecht hebt u opgemerkt dat u in een negerbuurt woont".

Annemans: *Natuurlijk heb ik niets tegen echte politieke vluchtelingen. Dat systeem mag er van ons gerust blijven.*

In oktober schreven Annemans en Filip Dewinter nochtans iets anders in hun 'Dossier Gasterbeid': "Tussen het kaf zit hier en daar nog koren. De echte politieke vluchtelingen vormen op zich ook een bedreiging. We mogen immers niet vergeten dat deze politieke vluchtelingen hun vaderland hebben vergeten om politieke redenen. Het zijn stuk voor stuk geëngageerde figuren die hun politieke ideeën en strijd meenemen naar ons land. Ze zijn dan ook vastbesloten om hun strijd van hieruit verder te zetten. In verschillende gevallen leidde dit tot het openlijk steunen van allerlei terreurbewegingen. (...) Geen enkele terreurgroep, geen enkele fundamentalistische of integristische Islam-sekte, geen enkel pro- of anti-Khomeiny of Kadhafi-groepje moet hier zijn privé-orlogje komen uitvechten. In hun eigen land is daar plaats genoeg voor!"

(WP)

echter wel beperkingen verbonden, namelijk "in het belang van de goede naam van anderen". Het tweede stelt overduidelijk "het propageren van op nationaliteit, ras of godsdienst gebaseerde haatgevoelens die aanzetten tot discriminatie, haatgevoelens, vijandigheid of geweld, is bij wet verboden."

Bodyguard

De Vlamingenstraat, waar Annemans zou komen spreken, stond vrijdagmiddag onder 'zware bewaking'. Politika had namelijk gehoord dat het NSV "in grote getale" zou afkomen, en dat er een tegenreactie gepland was door mensen van de Marxistisch-Leninistische Beweging (MLB). Vandermeersch heeft toen de politie op de hoogte gebracht van de komst van Annemans om hem dezelfde 'veiligheid' te garanderen als de andere sprekers. Waarop de dienders hun typische "diskretie" ten toon spreidden: overvalwagens in een zijstraatje, negen geïnformeerde plus BOB-er met walkie-talkie vlak voor de deur.

Het debat zelf kende een opvallend grote belangstelling: meer dan honderd toeschouwers (de zaal was te klein). De door de 'oppositie' aangekondigde "vreedzame actie" bestond uit een tiental mensen die affiches droegen met "Ni Wiedier Fascismus. Stop Vlaams Blok". De sfeer bleef uiterst rustig, de scherpe 'studentenkaartenkontrolle' door Politika was achteraf gezien zelfs niet nodig geweest. Annemans, voor de gelegenheid met afgeborstelde *body-guard*, mocht aan zijn uiteenzetting beginnen. De vragen zouden wel volgen.

Tijdens het debat achteraf kwam de Vlaams Blok-strategie bijzonder goed tot uiting. Waar Annemans in het begin nog eens een steekje liet vallen en soms echt platte opmerkingen liet horen ("Ik woon in Brasschaat, en heb nog nooit migranten bij mij thuis gehad. Behalve om eens een vandanstreep uit te halen" of "het anti-racisme is een aksioma van onverdraagzaamheid"), kwam hij in het tweede deel goed op dreef. Argumenten tegen hem inbrengen was onbegonnen werk: ofwel kende hij de geciteerde teksten niet, ofwel uitweek hij de vraag (op de opmerking "U verschuift het probleem" antwoordde hij "Dat is mijn goed recht"), ofwel waren sommige personen geen lid meer van de partij, ofwel betwistte hij of in een bepaalde gemeente wel een Vlaams Blok-afdeling was, ofwel verdraaide hij de waarheid (zie kader). Hoewel het publiek nogal eens begon te joelen bij zijn tussenkomsten, kan men allerminst van een afgang van Annemans spreken. De goede verstander herkent natuurlijk wel de rabiete Vlaams Blokler, maar daar blijft het ook bij.

Hypokrisie

Nochtans waren de organisatoren achteraf tevreden: "Er zijn geen rellen geweest, alles is rustig verlopen. Je moet weten dat er maar twee Vlaams Bloklers in de zaal zaten. Na het debat is hun aantal gearandeerd niet gegroeid." Het is maar hoe je het bekijkt.

Walter Pauli

arbeidsproces, maar toch meent zij dat het verbieden van buitenhuisarbeid voor vrouwen een aantasting betekend van de vrouwelijke vrijheid.

De grootste moeilijkheid is dat 'moeder-aan-de-haard' op een voetstuk staat. De eerste roeping van de vrouw was het huwelijk. In de tijd van de eerste golf was de gehuwde vrouw eigendom van de man, zoals 'de fruitboom eigendom is van de tuinman', om Napoleon te citeren. Heel onze wetgeving was doordrongen van de visie dat het gezin heilig is. Dat is dan ook een van de grootste struikelblokken geweest voor onze twee feministes: zij hebben gedurende heel hun loopbaan te kampen gehad met hun katholieke achtergrond en de discriminerende houding van het beleid. Dit komt in de tentoonstelling niet genoeg tot uiting. Er wordt wel een kronologisch en soms tematisch beeld gegeven van de betrachtingen en verwezenlijkingen van beide vrouwen, maar er wordt te weinig aandacht gegeven aan de wijzigingen die hun standpunten ondergaan onder druk van hun milieu.

Tine Van Heesvelde

(Foto Kadoc)

